

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: Martina Krajíková

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 16. 5. 2006

Mgr. Radek Cvach

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Výchova mimo vyučování a její význam z pohledu učitele 1. stupně ZŠ

Předkládaná diplomová práce se zabývá problematikou výchovy mimo vyučování (dále VMV) a jejím přínosem pro výuku na 1. stupni ZŠ z hlediska učitele. Autorka práce se zde také zaměřuje na význam VMV pro školně méně úspěšné děti. Práce má dvě části, teoretickou a praktickou. Obě jsou proporcionálně vyvážené a poměrně zdařilé.

Teoretická část práce obsahuje 3 kapitoly. V první kapitole poměrně jasně a jednoduše charakterizuje pojem volný čas a VMV. Nabízí nám tak dobrou orientaci v termínech z této oblasti. V této kapitole také předkládá velmi stručný, ale poměrně přehledný nástin historie VMV u nás. Některé výhrady bych však měl ke způsobu citace na str. 15., pak k formulaci u Pestalozziho (návrat k přírodě, str. 16) a k velmi zkratkovitému popsání změn na str. 17. Také u jména M. Tyrše chybí letopočty, které naopak u jeho kolegy Fügnera uvedla. Na str. 20 by bylo asi vhodné doplnit před slovo zařízení slovo „volnočasové“. U obhajoby by autorka měla uvést a doplnit příklady ekologických a protiválečných hnutí 70. – 80. let, o kterých píše na str. 23. Na str. 24 by asi bylo vhodné cílové skupiny rozšířit ještě o seniory. Celkově je však tento historický náhled přehledný a věcně správný. Další podkapitola se zabývá funkcemi VMV a zde by bylo asi u obhajoby vhodné jednotlivé funkce VMV blíže představit a vysvětlit. V podkapitole o zařízeních a institucích VMV jsou určité nejasnosti v kategorii školních klubů, které by bylo vhodné při obhajobě ozřejmit. Dále by bylo vhodné při obhajobě vysvětlit v části o DDM (str. 32) jak chápe autorka pojem odborné pedagogické vedení a proč ho vztahuje pouze k těmto zařízením, vždyť např. i ve ŠD jsou žáci pod odborným ped. vedením. V části o domovech mládeže by bylo vhodnější místo spojení odborní pedagogové použít kvalifikovaní pedagogové. Jako dobře napsaná se jeví podkapitola 1.4.6, ve které diplomantka nastiňuje základní dimenze VMV, charakterizuje jednotlivé činnosti a dává doporučení pro komunikaci s dětmi ve volnočasových aktivitách. Snad jen na str. 34 by bylo u obhajoby dobré osvětlit pojem „vztahová rovina“. Vhodné je i zařazení dalších dvou kapitol. Druhá je o rodině a jejím vlivu na VMV a třetí kap. definuje pojmy úspěšný a neúspěšný žák. Snad jenom rozsahem by mohly být obě trochu širší. Celá teoretická část je dobře postavená na vhodném výběru odborné literatury a jejích citací.

Navazující praktická část diplomové práce je založena na výzkumných cílech, pro které si autorka stanovila hypotézy, vytvořila dotazník pro žáky a řízený rozhovor pro učitele i vychovatele. Tato část práce obsahuje pět kapitol. Autorka v úvodu praktické části velmi přehledně představuje cíle, hypotézy a metody výzkumu. Těžištěm celé diplomové práce je pátá kapitola, ve které jsou prezentovány a interpretovány výsledky výzkumu. Obdivuhodný je počet respondentů, který dokázala autorka vyšetřit. Jednalo se o 309 žáků, 16 učitelů z 1.

stupně ZŠ a 9 vychovatelů ŠD. Za zmínku stojí i to, že jak dotazník žákům, tak řízený rozhovor s učiteli nejprve odzkoušela na malém vzorku. Diplomantka také plně využila technických možností při grafickém zpracování (grafy a tabulky) a to vše doplnila podrobnými průvodními zprávami. U H 1 by stálo za to, u obhajoby naznačit, proč jsou výsledky v grafech 1 - 3 z jednotlivých regionů tak odlišné. A také v závěru této hypotézy naznačit, jaké jsou možnosti hodnocení úspěšnosti žáků z hlediska RVP (str. 58). Jako velmi zajímavé se mi jeví zpracování H 3, kde jsou porovnávány výpovědi učitelů a dětí. Škoda jen, že nebyla v dotazníku pro děti položka, která by zjišťovala četnost využití zkušeností z VMV ve výuce. Vyhodnocení by pak mohlo být ještě zajímavější. Velmi dobře je také zpracována H 5, kde autorka ke katalogizaci činností využívá poznatků uvedených v teoretické části DP (str. 83 a odkaz na str. 37 – 38). Snad pouze závěr této hypotézy by zasloužil větší pozornost. U obhajoby by se tedy diplomantka mohla pokusit provést jakýsi rozbor příčin toho, jak H 5 dopadla. Celkově se ale dá říci, že autorka na praktické části práce prokázala velmi dobře schopnost samostatného a tvořivého přístupu k problematice.

Tato diplomová práce se jako celek v současné době jeví více než aktuální, opírá se o dostatek moderní odborné literatury a prokazuje velmi dobré znalosti autorky o zpracovávané problematice.

Po formální stránce je diplomová práce zpracována v podstatě velmi dobře, rozsah textu činí 92 stran a má výbornou grafickou úroveň. Objevují se pouze některé drobné formální chyby (mezerník místo tečky, str. 11), nelogická či neobratná spojení (str. 12), překlipy (str. 24), nevhodné znaky (str. 26), vynechaná písmena (str. 52), mezery v písmu (str. 58, 63, 78), mezera za čárkou (str. 48). Přes tyto výše uvedené drobné nedostatky ale práce po obsahové stránce splňuje veškeré nároky kladené na diplomové práce. Doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

Mgr. Radek Cvach, v. r.

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne: 12. 5. 2006

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------------	-------------	-------	-----------